

Отримані результати. Препарати коренів лопуха володіють діуретичними, жовчогінними, дезінфікувальними й потогінними властивостями. Вони стимулюють утворення протеолітичних ферментів і поліпшують інсуліноутворювальну функцію підшлункової залози, збільшують кількість глікогену в печінці, активно впливають на обмін речовин.

Народна медицина здавна рекомендує середину відвар коренів лопуха рекомендують при хворобах обміну речовин (подагра, суглобовий ревматизм, ниркові й жовчні камені, цукровий діабет); захворюваннях шкіри (нагноєння й шкірні висипи на ґрунті скрофульозу, фурункули, сверблячка, вугри); гастритах і виразковій хворобі шлунка, хронічних закрепках, геморої, набряках, рахіті й затримці менструацій. Порошок коренів лопуха вживають усередину при подагрі.

Монографії на корінь лопуха великого внесено до фармакопей низки країн Європи і США та до Німецької гомеопатичної фармакопеї. У Японській фармакопеї офіційною сировиною лопуха великого є плоди.

Свіжі корені лопуха є сировиною для гомеопатичної матричної настоянки, з якої у гомеопатичній практиці виготовляються гранули *Arctium lappa* у розведенні С 30.

Висновки. На основі бібліосемантичного та аналітичного методів досліджень при проведенні аналізу джерел літератури, визначено доцільність використання сировини лопуха великого у розробці оригінальних лікарських препаратів завдяки наявності в ній активних речовин широкого спектру дії.

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ ПРЕПАРАТІВ, ЩО МІСТЯТЬ КОФЕЇН

Морозова А. О., Орловецька Н. Ф.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

morozovaalina319@gmail.com

Вступ. Сьогодні на фармацевтичному ринку досить часто зустрічаються комбіновані препарати– ліки, які включають два або більше активних фармацевтичних інгредієнтів, об'єднаних в одну лікарську форму. Продумане поєднання декількох лікарських речовин одночасно дає більш виражений терапевтичний ефект, ніж використання їх порізно.

Перевагами комбінованих лікарських препаратів з фіксованою дозою є:

- підвищення прихильності до лікування за рахунок зменшення кількості таблеток для пацієнтів,
- можливість скласти комбіновані профілі, наприклад, фармакокінетики, ефектів і побічних ефектів, а також можливість включати ефекти, викликані взаємодією між окремими компонентами, які можуть не враховуватися в індивідуальних профілях ліків.
- оскільки комбінації перевіряються регулюючими органами, активні інгредієнти, що використовуються, навряд чи будуть проявляти несприятливу взаємодію один з одним.

Однак вони можуть взаємодіяти з іншими ліками, які приймає пацієнт, тому звичайні медичні та фармацевтичні запобіжні заходи проти лікарського взаємодії залишаються виправданими. Комбіновані лікарські препарати, що містять кофеїн достатньо затребувані завдяки своїй багатофункціональності. Кофеїн – це алкалоїд пуринового ряду, органічна сполука природного походження. Будучи психостимулятором і аналептиком, він підвищує

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

рефлекторну збудливість спинного мозку, збуджує дихальний і судиноруховий центри, стимулює метаболічні процеси в органах і тканинах, впливає на продукування деяких гормонів (адреналін, ренін, норадреналін) і тощо та викликає підвищення електричної активності мозку.

Мета дослідження. Проаналізувати інформацію щодо використання комбінованих лікарських препаратів, що містять кофеїн.

Матеріали та методи. Для реалізації мети даної роботи були використані аналітичні та маркетингові методи досліджень.

Отримані результати. В результаті аналізу асортименту лікарських препаратів, з кофеїном (Державний реєстр лікарських засобів України), було встановлено, що кофеїн входить у перелік важливих і життєво необхідних лікарських препаратів. В інструкції за медичним застосуванням такого лікарського засобу як кофеїн-бензоат натрію перераховані наступні показання: при розумовій та фізичній втомленості, сонливості, головного болю і для першої долікарської допомоги при отруєннях. Кофеїну цитрат призначають для лікування первинного апное у недоношених новонароджених.

Що стосується комбінованих лікарських засобів, що мають у своєму складі кофеїн, то вони призначаються для лікування:

- гострих респіраторних захворювань, грипу, кашлю, гарячкового синдрому (Грипомед, Грипфлю, Гриппостад, Грипго, Грипекс, Колдфлю, Колдрекс, Комбігрип, Парацетамол Екстра, Рапімакс, Пентасед, Астер, Вокасепт, Флюколд, Каффетін, Хелпекс Антиколд, Ринза);
- неврозу, неврастенії, порушення сну (Пасифлора, Сон-норма, Сноверин, Нотта, Біолайн Інсомнія, Алкобел);
- апное у новонароджених (Озелар, Пейона);
- больового синдрому різного генезу (Панадол, Солпадеїн, Солпалгін, Цитрамон, Копацил, Цитропак, Аскофен, Аскопар, Кофальгін, Номігрен Босналек, Седалгін, П'ятирчатка, Фармадол, Таміпул, Тетрамоп, Пенталгін);
- захворювання органів дихання (Геофедрин);
- мозкового та фізичного перевтомлення, астеничних станів (Доппельгерц);
- судом, епілепсія (Паглюоферал, Паглюоверин);
- для покращення мозкового і периферичного кровообігу (Вазобрал).

ВООЗ рекомендує для зняття болю від помірного до сильного поєднувати неопіоїдні анальгетики з кофеїном. Американське Національне Товариство головного болю та Американська Академія неврології та Товариство дитячої неврології рекомендує комбінацію парацетамолу з кофеїном для лікування головного болю та мігрені у дітей та підлітків. Кофеїн збільшує ефективність анальгезії завдяки збуджувальному ефекту на ЦНС, може усувати депресію, спричинену відчуттям болю. Додавання кофеїну прискорює швидкість всмоктування парацетамолу більше ніж у 2 рази і діє така комбінація більш ефективніше. Комбінація парацетамолу з кофеїном та кодеїном робить солпадеїн найсильнішим з безрецептурних анальгетиків. Необхідно відзначити, що не зважаючи на різноманіття готових лікарських препаратів, екстемпоральна рецептура не втратила свого значення. Для лікування різних захворювань дуже ефективні комбінації різних інгредієнтів з кофеїном у складі екстемпоральних ліків (можуть містити 4-5 і більше інгредієнтів).

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що застосування багатокомпонентних препаратів, що містять у своєму складі кофеїн, є необхідним та доцільним, оскільки вони ефективні при великій кількості захворювань та синдромів. На

сьогодні продовжується активне вивчення фармакологічних ефектів вживання кофеїну, і всі точки над «і» поки що не розставлені.

РОЗРОБКА СКЛАДУ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПЛАСТИРУ ДЛЯ ПОЛЕГШЕННЯ СИМПТОМІВ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ

Ракович О.О.

Науковий керівник: Сущук Н.А.

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

elenarakovic051@gmail.com

Вступ. Osteocondroz – це хронічне дегенеративне захворювання хребтового стовпа, яке проявляється болями в спині та локальними неврологічними розладами та м'язовою слабкістю. В структурі захворюваності населення країни захворювання хребта мають найбільше поширення. Не дивлячись на різноманіття фармацевтичних препаратів і розробку нових методів лікування, кількість хворих, які страждають захворюваннями опорно-рухового апарату неухильно зростає. Згідно статистичним даним, на остеохондроз страждає 75% населення країни. За даними Інституту Травматології та ортопедії АМН України щорічно 0,3% пацієнтів з цією патологією проходять оперативне лікування, але й після цього 8-25% з них стають непрацездатними. Це захворювання - набуте, прогресуюче, практично невиліковне. Для лікування цієї хвороби надають перевагу лікувальній фізкультурі, фізіотерапевтичним процедурам, а також призначають торф'яні аплікації, родонові ванни та використовують методи апі-та фізіотерапії. В складних випадках назначають НПВЗ, вітаміни групи В12, міорелаксанти. Лікування потребує тривалого часу і досить коштовне. Побічні дії НПВЗ - диспепсія, захворювання ШКТ (виразкова хвороба), міорелаксантів - зниження артеріального тиску, головний біль. Крім того, лікування даними препаратами досить коштовне. Тому актуальним є розробка пластиру на природній основі для полегшення та зняття больових симптомів, який майже не має побічних ефектів, може використовуватись впродовж тривалого часу і соціально доступний широким верствам населення.

Мета дослідження. Розробити склад та технологію приготування пластиру на натуральній основі для полегшення больового синдрому, зняття м'язових спазмів, нормалізації кровопостачання, який може використовуватись в поєднанні з медикаментозним лікуванням.

Об'єктом дослідження був обраний продукт бджільництва - прополіс, який відомий в народній медицині не тільки як протимікробний та анестезуючий засіб, а й як засіб для лікування опорно – рухового апарату (наприклад остеохондрозу)

Матеріали та методи. Проаналізувавши літературні джерела, пропонуємо протизапальний пластр, у складі якого: прополіс, олія ялиці, настоянка кореню живокосту.

Прополіс містить рослинні смоли, дубильні речовини, ароматичні альдегіди, віск, квітковий пилок, зольні елементи (кальцій, цинк, алюміній кремній, магній), вітаміни (тіамін, рибофлавін). Він має протизапальну і анестезуючу дію.

Олія ялиці містить борнілацетат (камфора, лімонен, борнеол). Це - рослинний міорелаксант, крім того вона сприяє покращенню мікроциркуляції крові. Настоянка коренів живокосту містить алкалоїди, дигалову кислоту, дубильні і слизисті речовини, холін, крохмаль, ефірну олію. Вона має регенеруючу дію і сприяє відновленню хрящової тканини.